

Kas kott, millega koolis käid... näitab iseloomu?

Märt Änilane G3c

Jalutades mööda tihedalt rahvastatud Ühisgümnaasiumi fua-
jeed, näen igas suunas rappumas
lademetes ranit-
said. Eredamad
värvilised sähva-
tused paistavad
küll hallide ja
mustade kontin-
gendis silma,
kuid need on ilm-
selges vähemu-
ses. Mõnele ini-

mesele võib tunduda koolikott iga-
va ja vähetähtsa asjana, millest
mõelda, sest lihtsalt igaüks kasutab
seda. Kuid kas see pealtnäha prak-
tiline asi võib määratleda inimese
isiksuse?

Paljud koolikotid on samasugu-
se disaini ja ehitusega. Seda eriti
poiste hulgas, kus ilmselgelt on
kõige tähtsamad aspektid need, et
kott oleks musta
värvi ning suhteli-
selt mugav. Või
siis praktiline —
seda eelkõige spor-
dikottide puhul,
mis peavad vasta-
vat varustust mahu-
tama. Poisid, olge
julgemad väljenda-
ma oma iseloomu
ka praktilistes asja-
des. *Indeed – normal is boring!*

Tüdrukutega läheb asi huvita-
vamaks. Mõned neist eelistavad
traditsioonilist seljakotti, vähe ede-

vamad üle ühe öla kantavat mood-
samat kotti. Samuti on tüdrukute
seas rohkem tähelepanu pööratud
värvile ja nipsasjakeste-
le, mis koti külge käivad
(mingid jänku saba moo-
di karvapallid ja muud
muhedad asjad). Üldju-
hul on inimesed, kes jul-
gevad hallist massist eri-
neda julgemad ning posi-
tiivsemalt meelestatud.

Samuti on liikvel näha
nõndanimetatud ridi-
küle. Kas see sõna
pole mitte tulnud ing-
lisekeelsest sõnast
ridiculous. Võib-olla
siiski mitte. Kindlasti
pole tegu naeruväär-
sete kottidega. On ka
teada, et just ridiküle
kandvad naised otsi-
vad kõige

aktiivsemalt endale part-
nerit ning on üdini posi-
tiivselt meelestatud ju-
huks, kui keegi peaks
nende ellu astuma.
Samuti on tore näha, et
osad meie kooli nai-
sõpetajad ei ole kramp-
likult kinni formaalsu-
ses, vaid kannavad käe-
kotte, mis maitsekalt
samastuvad nende iseloomuga
(PS! Marge Tuul, sa oled lahe).

Kui ennevanasti kasutati õpiku-
te ja muu vajaliku kooliteemaliste

asjade kandmiseks ekstravagantset
ja mobiilset piimamannergut, siis
kahjuks on see mood tänapäevaks
välja surnud.

Väga erinev on ka see, mida
õpilased täpsemalt kotis kannavad.
Mõni pakib kotti terve elamise
kaasa, teisel tundub kott silmaga
vaadates täitsa tühi olevat. Kuju-
tan ette, et tüdrukud kannavad ilm-
selgelt sisu poolest (huulepulgad,
peitekreemid, kammid, ehted, eks-
ju) koolis kaasas rohkem igasugu

nodid kui poisid. Samas
tuleb meelde huvitav
seik, mil koolivend
kandis tervelt nädal a-
ega kotis kaasas hantleid
pelgalt selle pärast, et
vahetundide ajal jõudu
teha. Kõlab mõistlikult
(samas ka raskelt), eks!

Seega see, kui palju
asju pannakse kotti kaa-
sa mittehariduslikel eesmärkidel,
näitab seda, et tuntakse ennast ka
teistsuguses keskkonnas vabalt
ning ollakse valmis igaks olukor-
raks, mida elu võib tuua.

Jah, me saame inimese koti jär-
gi kindlasti mingit aimu, milline
selle koti kandja iseloom võiks
olla. Kuid ärgem seda juttu täiesti
tõepähe võtke, sest ma lihtsalt pi-
din millestki koolilehte kirjutama.

HAAMER

Pärnu Ühisgümnaasiumi koolileht

mai 2017

Itaallaste külaskäik

Peterburi

„Püüne“

Mida saaks parandada?

Kes on õpetaja?

Mida arvata... surmast?

Omalooming

Paberist linnad

Juhiseid täisväärtuslikuks gümnaasiumieluks

Kott on hinge peegel

Olen õpetajana õppinud...

... et mida rohkem ma mil-
lestki tean, seda ebamäärasem,
suhtelisem ja kontekstuaalsem
mulle tõde tundub. Aga inimes-
tevahelises suhtluses oodatakse
ju konkreetseid vastuseid ja ala-
ti kehtivaid tõdesid...

... et kui pealtnäha tundub
kellegi teise töö või roll lihtne,
siis tegelikkuses on see tõenäo-
liselt oluliselt keerukam ja
komplekssem. Igatüks teab ikka
kõige paremini, kuidas teise
nahas olla ja mida teha, kuid
tõenäoliselt annavad ju kõik
endast parima.

... et kui ma saan kriitikat,
siis tuleb see esimene hirmus
pettumine üle elada ja ausalt
mõelda, et ehk on sellel kriitikal
ka mingi alus. Tahaks küll
hirmsasti kõik kuu peale saata
ja minema joosta, aga päriselt –
kannata ära ja pärast oled tuge-
vam.

... et pigem tuleks ükskõik
mida teha vähem, kuid põhjali-
kumalt. On ju hullumeelsus
oodata pidevalt samade panuste
puhul teistsuguseid tulemusi.

... et vastutuse koorem on
raske. Vahel isegi nii raske, et
unustatakse ära, et kui koorma
kandja lõpuks selle raskuse all
kokku variseb, ei kannu koor-
mat enam keegi. Vahel tuleb
ennast ikkagi esikohale seada.

Itaallaste külaskäik

Maarja Lünekund G1b

11.–18. märtsil võõrustas Pärnu
Ühisgümnaasium Erasmus+ projekti
„Les Crayons de Couleurs euro-
péens. Dessine-moi „Une“ Europe“
raames Itaalia delegatsiooni, kuhu
kuulusid kaks õpetajat ja neli õpi-
last. Intervjueerisin Erika Lauri ja
Kristiina Saagi G1b-st, kes on samu-
ti selle projektiga seotud.

Mis on Erasmus+ projekti ees- märk?

Erasmus+ projekti eesmärgiks on, et
õpilased saaksid omavahel rohkem
suhelda teiste välisriikide õpilastega
ja avardada oma silmaringi. Samuti
on Erasmus+ projektis tähtsal kohal
Euroopa väärtused ning nendest rää-
kimine. Tegelikult on selle program-
mi nimi (Les Crayons de Couleurs
européens. Dessine-moi „Une“ Eu-
rope) tõlkes „Euroopa värvipliitsid.
Joonista mulle „üks“ Euroopa“, mis
tähendab Euroopa väärtustest rääki-
mist joonistamise teel.

Mida te itaallaste külaskäigu ajal tegite?

Meie pildistasime (*naer*). Tegelikult
olid meil erinevad töötoad. Näiteks
joonistasime Euroopa väärtuste
puud. Õppisime ka video- ja foto-
töötlust. Tutvustasime itaallastele
Pärnut ning käisime aardejahil. Tut-
vustasime neile meie kooli ja Eesti
kultuuri ning toitu. Muidugi rääkisi-
me ka Euroopa väärtustega seotud
teemadest. Kirjutasime tahvli peale
seitsmes keeles „võrdsus“,
„tolerantsus“ ja „vabadus“. Need

olid ka kolm põhipunkti, millest me
terve selle nädala jooksul rääkisime.

Kuidas meeldis itaallastele Pärnu Ühisgümnaasium ja Eesti?

Märksõna: KÜLM. Nad ütlesid, et
Eestis on väga külm, kuid samas on
inimesed väga külalishked ja
rõõmsad. Üks õpetaja ütles siinsete
inimeste kohta ka „motiveeritud.
Nad olid väga üllatunud, kuidas
meie eestlastena oma ajalugu väärt-
ustame. Eestlased teavad ja räägi-
vad nii palju oma ajaloost. Itaalias
riigi ajalosse niimoodi ei suhtuta ja
nad ei uskunud, et Eestis see nii täht-
tis on. Õpilased olevat meie koolis
palju sõbralikumad kui Itaalias.

Kuidas teile endile meeldis sellest projektikohtumisest osa võtta? Mida see kogemus teile andis?

Nendega oli koos tore olla ja me
saime veidikene teada itaallaste kul-
tuurist. Samas oli see meile natuke
raske, kuna puudusime palju tundi-
dest ja pidime kõike iseseisvalt järe-
le õppima.

Õppisime sellest kogemusest pal-
ju ja laiendasime silmaringi: saime
juurde palju teadmisi sallivuse ja
tolerantsuse kohta, sh seda, mida
arvavad itaallased sellest kogemu-
sest. Kui kuulsime enne noortevahe-
tusest, tundus see kuidagi hirmutav,
kuid nüüd, kui me oleme sellest rää-
kinud, on see meie arust põnev kog-
emus.

Kas teie lähete ka nüüd millalgi Itaaliasse või kuhu toimub järg- mine lähetus?

Järgmisele lähetusele me ei lähe,
kuid see toimub maikuu Prantsus-
maal.

Mis teil veel sellest programmist eredamalt meelde jäi?

Üks itaalia õpetaja ütles, et ta pole
mitte kusagil näinud nii palju lippe
kui meil siin Eestis. Ta oli täiesti
vaimustuses, et meil on iga nurga
peal Eesti lipp. Tegelikult oli ju ka
tegu emakeelepäevaga, mistõttu
oligi väga palju Eesti lippe väljas.
Kuid tegelikult on meil neid püha-
sid ikkagi üsna palju, mil Eesti
riigilipud väljas on. Itaalias on li-
pud väljas ainult väga erilistel puh-
kudel.

Sellele õpetajale meeldis samu-
ti, et meie riigilipu värvid on seotud
loodusega. Paljud teiste riikide
lipud on tihtipeale seotud poliitiliste
teemadega. Itaallastele ei meel-
dinud kali – seda oli nende näost
näha. Oli päris üllatav, et itaalia
õpilastel oli üsna hea prantsuse
keel. Nad said prantsuse keeles
kõigest aru. Eestis oli ilm itaallaste
jaoks lausa nii külm, et nad jäid
külaskäigu alguses haigeks. Selle
tõttu jõid nad kogu aeg teed. Neile
meeldis tegelikult väga Eesti toit.
Üks poiss isegi ütles, et ta ei igatse
Itaalia toitu, Eesti toit on väga hea.

Tore oli ka näha itaallaste ja
eestlaste erinevust. Itaallaste maju-
tajad rääkisid, et esimesel päeval
olevat itaallased jalanõudega tuppa
marssinud, aimamata, et eesti kult-
uuris võetakse toas olles jalanõud
ära. Õpetaja Liis ütles, et itaallased
olid positiivsed ja nad olid nõus
kõike kaasa tegema.

Fotod: Erika Laur

*Nad olid väga
üllatunud, kuidas meie
eestlastena oma
ajalugu väärtustame.
Eestlased teavad ja
räägivad nii palju oma
ajaloost. Itaalias riigi
ajalosse niimoodi ei
suhtuta ja nad ei
uskunud, et Eestis see
nii tähtis on.*

*Kui kuulsime enne
noortevahetusest,
tundus see kuidagi
hirmutav, kuid nüüd,
kui me oleme sellest
rääkinud, on see meie
arust põnev kogemus.*

Põhjamaade...

Võimalik vaid Venemaal

G1b meediaõpilased

26.–28. aprillil viibis G1.b koos klassijuhatajatega ekskursioonil Venemaal Peterburis ja Kroonlinnas. Tegemist oli meie esimese klassireisiga.

Reisil tutvusime lähedamalt Venemaa

kultuuri ja erinevate ehitistega. Peterburi arhitektuur on väga kaunis ja teistsugune.

Külastasime mitmeid kirikuid ja saime teada, et venelased on väga usklik rahvas. Peterburis sõitsime

ringi bussiga, kuulates samal ajal giidi, kes rääkis meile huvitavaid fakte linna ajaloost. Eredamalt jäi meelde Ermitaaži külastus, kuna tegu oli ühe maailma suurima kunstimuseumiga.

Samuti tõusis esile einestamine kiriku all asuvas söögitoas. Kirikusse sisse minnes suundusime trepist alla keldrisse. Seal ootas meid hubane õhkkond maitsva toiduga.

teeärsed olid prügised ning ka majad olid vananenud välimusega.

Õpilastele jäi kõige eredamalt meelde Venemaa liiklus, mis oli meie jaoks hullumeelne. Oma reisi jooksul nägime teel nii mõndagi

ootamatut olukorda:

näiteks teel kaubanduskeskusesse seisime ummikus ligi 40 minutit.

Ühesuunalisel tänaval olid kaks autot kõrvuti parkinud, millest buss ei mahtunud mööda sõit-

ma. Inimesed olid märgatavalt närvis, kuid auto omanikku ei ilmunud tükk aega välja.

Peale päevaseid ühistegevusi saime õhtul ka omapäi linnaga tutvuda. Üllatav oli see, et paljud poed olid avatud 24/7. Peterburi on kahtlemata ilus linn, aga väljaspool südalinna oli pilt teistsugune:

mist oli hariva reisiga ning see avardas meie silmaringi.”

Annabel Mõtus: „Venemaa kultuuripealinna tiitel on 100 protsenti õigele linnale läinud. Reisimine tõesti ühendab ini-

mesi ning lõpus oli tõeliselt kahju lahkuda.”

Jaanus Piigert: „Toit ajas kõhu lahti, muidu oli kõva reis.”

... Veneetsia

Peterburi-reis

Johanna Pilli G1d

21.–23. aprillil käis osa meie kooli G 1.c ja G 1.d ning Tilsa põhikooli õpilasi Peterburis reisil.

Reis algas kooli eest 21. aprillil kell 5, mistõttu mõned õpilased, kes tulid kohale kaugemalt, pidid juba öösel kahest ärkama. Ilm ei olnud samuti kiita, kuid meeleolu see ei morjendanud. Umbes kella poole kaheksa ajal korjasime Tilsilt peale sealse põhikooli õpilased ja ühe paiku jõudsime Eesti-Vene piirile.

Piiri edukalt ületanud, sõitsime läbi Kingissepa linna Peterburi poole. Teel sinna rääkis giid palju Peterburi ajaloost, Kroonlinnast, vene balletist ning Peeter Esimesest. Saime palju uut teada ning sõit ei olnud nii tüütu.

Poole neljast jõudsime Kroonlinna, kuhu sisenesime merealuse tunneli kaudu, mis oli kindlasti paljude jaoks uudne ning huvitav kogemus. Vaatasime kiirelt Kroonlinna üle – nägime Lydia Koidula maja – ning suunusime Peterburi poole. Enne Peterburisse jõudmist põikasime läbi Merekirikust, kus kõik said vaba aega, et tutvuda Merekirikuga seest ning väljaspoolt.

Peterburi jõudsime kuueks, selleks ajaks olid kõik juba pikast bussisõidust väsinud ja kadusid kiirelt oma tubadesse. Õhtu veetsime koos kaarte mängides ning üksteisega rohkem tutvudes.

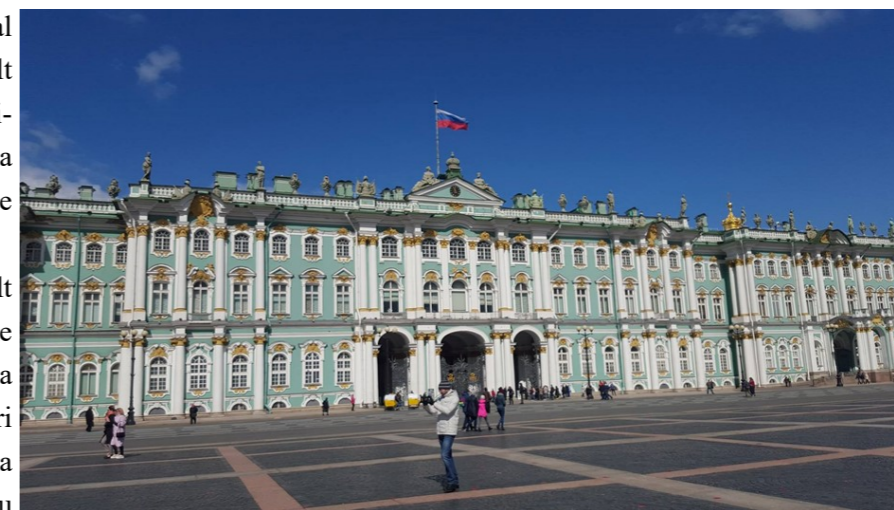
Teise päevaga saime poole kümne aja asemel alustada veerand tundi hiljem, sest hotellis olid liftid

oli ringkäik veidi ebameeldiv, kuid väga huvitav. Hiljem pakuti võimalust minna Petrovskaja Akvatoriasse, kus on 18. sajandi Peterburi makett. Kõik olid väsinud ning jalanõud olid märjad ning seepärast läksid sinna vaid õpetajad.

Õpilastel oli vaba aeg ja osa otsustas minna jala tagasi hotelli.

See oli põnev, sest niisugust pikka jalutuskaiku polnudki me varem teinud ja saime näha, milline on Peterburi igapäevaelu.

Osa õpilastest läksid sööma ja naasid hotel-

nii täis, et kohe kuidagi ei saanud õigeks ajaks alumisele korrusele. Sõit kulges jällegi giidi jutu saatel: kuulsime palju huvitavat Peterburi ja Venemaa kohta. Tegime bussiga tuuri linnas ja nägime ära kuulsa Nevski prospekti, Neeva kaldapealse, Iisaku väljaku ja katedraali, Konjušennaja väljaku, Palee väljaku ning palju muud. Samuti nägime Peterburi suurimat sümbolit Vaskratsanikku.

Edasi liikusime Smolnõi instituudi juurde, millele heitsime kiire pilgu, ning läksime Peetri ja Pauli kindlusesse, kus halva ilma tõttu

li taksoga. Õhtu veetsime jälle lõbusalt aega üksteise ning teiste hotellikülalastajatega suheldes.

Kolmandal päeval pakkisime oma asjad ning sõitsime üheksast välja. Kell 11 külastasime Tsarskoe Selod, mis oli tohutult ilus ning väga huvitav. Sõime lõunat Tsarskoe Selo restoranis „Flora“ ning asusime koduteele. Pärnusse jõudsime öösel kella kahehetekümne paiku. Kõigile meeldis reis väga ning oleme väga tänulikud, et saime selle ette võtta.

Selleaastane „Püüne“

Kaisa Lotta Koger, Brita Tõnisson, Heie Veeväli

21. aprillil toimus Pärnu ühisgümnaasiumi aulas tuntud solistide, duettide ja bändide konkurss „Püüne“. Üritus algas kell 17.00, aga et Pärnu on andekaid noori pilgeni täis ning et žüriil oli väga raske nende vahel välja valida parim, kestis üritus kella 21 asemel 22-ni.

kuulusid Aap-Eerik Lai, Siim Siimer ja Kevin Lilleleht.

Õhtu jooksul hindas artiste Pärnu Ühisgümnaasiumi vilistlastest koosnev žürii, kuhu kuulusid Kadri Pöder, Aet Vill, Martin Mitt, Kristiina Ristmäe, Martin Laine ja Jakob Tomson. Oma lemmikuid sai tunnustada ka ühisgümnaasiumi

Anabella Produvnov lauluga "Exes and Oh's". Tunnustust pälvisid ka Kertu Jürima, Hanna Elisabeth Teearu ja Hanna Sults, Pille-Riin Makilla. Õhtu parimaks bändiks valiti The Snaps lauludega "Youngsters" ja "Our story".

Õpetajate lemmik oli Ruth Kurm lauluga "Hommik". Musi-

Konkurssi käigus astus lavale palju imelisi noori, kelle musikaalsust nähes ja kuuldes vajusid nii mitmedki kuulajate suud imestusest ammuli. Õhtut juhtisid paljude lemmikud Klaid Hännile ja Simon Oja. Kontserdi esimeses pooles näitasid oma vokaalseid võimeid 4 vokaalansambli ja 17 solisti, keda saatis saatebänd, kuhu

õpetajate esindus. Õhtu parimaks sooloartistiks tunnistas žürii Kadri Kase, kes esitas laulu "Make you feel my love", kuid tunnustuse pälvisid ka Kärt Valgenberg, Anabella Produvnov, Härda-Irene Jaeger ja Mariin Mikker.

Teises osas astusid lavale 7 duetti ja 7 bändi, kellest parimaks duetiks valiti Katriin Vesseluha ja

kaalse õhtu tunnustatumaks artistiks oli Simon Oja, kes sai endale saatebändi ning Publikulemmiku tiitli ning lisaks sellele ka Grand Prix' auhinna. Publik valis oma lemmikbändiks Ühisgümnaasiumi tüdrukute lemmiku SHUVi.

Kui kaugele jõuab Anett Kontaveit?

Norman Pulk G3c

Anett Kontaveit on Ott Tänaku ja Kelly Sildaru kõrval kuumim nimi Eesti spordis. Eelmisel aastal parimaks Eesti naistennisistiks tõusnud Kontaveit jõudis sellel aastal oma esimesse WTA finaali. Teel finaali alistas ta endise maailma 38. reketi Heather Watsoni. Samuti võitis ta Evgeniya Rodinat, Elise Mertensit ja Aliaksandra Sasnovichi. Finaalis tuli aga alla vanduda 17-aastasele Tšehhi tulevikutähele Markéta Vondroušovále. Vähesellest – viimasel Rooma turniiril võitis ta maailma esinumbril!

21-aastane Anett Kontaveit on Tallinnas sündinud 174 sentimeetri pikkune paremakäeline tennisemängija. Anett ise on pidanud enda tugevusteks mitmekülgsust ja oskust vastaste nõrku kohti üles leida. Noorena sai Anett kiidusõnu ka ühelt tunnustatud tipptreenerilt Thomas Högstedtilt, kes on olnud ka kurikuulsa Maria Sharapova treener. Högstedt nimetas Anetti tugevuseks just mitmekülgsust. Samuti mainis treener, et Kontaveidi suurim puudujääk on tema liikuvus väljakul. Viimaste kuude õnnestumisi on Anett põhjendanud

just selle puuduse järkjärgulise kõrvaldamisega. Samuti trenni intensiivsuse tõstmine on üks edu võtmetest.

Kontaveit alustas naiste seas võistlemist 13-aastasena ja võitis oma esimese üksikmängu ITF turniiri 24. jaanuaril 2011. aastal Tal-

Eesti meistriks. Kusjuures Eesti kõigi aegade edukaim tennisist Kaia Kanepi tuli Eesti meistriks aasta vanema – 14-aastasena.

2013. aasta detsembris „Pealtnägijale“ intervjuud andes, nimetas Kontaveit oma eesmärgiks jõuda maailmas TOP 10-sse. Olles

2017. aastal 30. aprillil WTA edetabelis 73. kohal, ei paista kümmes koht üldse kaugel. Enamgi veel pole ükski eestlane veel maailma edetabelis nii kõrgele jõudnud. Parim koht on Kaia Kanepi saavutatud 15. positsioon, mille saavutas Haapsalus sündinud tennisist 2012. aasta 20. augustil.

Anettil, olles alles 21-aastane, on kõik võimalused saada Eesti läbi aegade edukamaks tennisistiks. Kui karjäär möödub suurte vigastusteta, on võimalik tennisel tipus olla ka 35 aasta

vanuses. Hea näide on Serena Williams, kes võitis sel aastal oma 23-nda Grand Slami üksikmänguturniiri. Seejuures tähistab Williams sel aastal oma 36-ndat sünnipäeva. Miks ei või Anetti karjäär kujuneda sama edukaks kui Serena Williamsi oma? Kõik eeldused on ju olemas.

2009. aastal tuli Anett noorimaks täiskasvanute Eesti meistriks, olles ise alles 13-aastane. Samuti kaitses Anett 2010. aastal edukalt tiitlit ja tuli kahekordseks

Mida võiks muuta?

Kerstin Olo G3c

Üks õppeaasta hakkab jälle läbi saama. Nii nagu annavad paljud õpetajad õpilastele tagasiside avaldamiseks võimaluse, küsisin ka mina neljalt pedagoogilt ja viielt koolikaaslaselt arvamust haridussüsteemi ja kooli kohta.

Hinda haridussüsteemi toimimist.

Palusin vastajatel viiepallisüsteemis haridussüsteemi hinnata. Pea pooled vastajatest hindasid süsteemi hindega „4“. Õpilaste pakutud keskmine hinne oli „3,2“ ja õpetajatel „3,75“

Kas Sinu arvates saab süsteemis midagi muuta nii, et õpilastel oleks koolis parem?

Enamik vastanutest olid kindlad, et see on võimalik. Õpetajate arvates on üheks suuremaks probleemiks liiga koormav õppekava ja individuaalse õppe puudumine. Toodi välja ka liigne koduste tööde hulk

– pigem võiks olla võimalus kogu töö koolis ära teha.

Ka õpilased tõid välja liialt mahu-ka õppekava ja koduste tööde hulga. Lisati ka seda, et tunnimaterjalid võiksid olla elulisemad. Probleemina nähti ka seda, et haridussüsteem on aegunud ja vajab üleüldist reformi.

Kas Sinu arvates saab süsteemis midagi muuta nii, et õpetajatel oleks koolis parem?

Umbes kolmveerand vastanutest nõustusid väitega, et midagi saab muuta. Vastupidisel arvamusel olijaid leidis nii õpilaste kui õpetajate seas. Õpetajad kaebasid kõige rohkem suure

koormuse üle. Toodi välja vaba aja ja enesetäiendamise võimaluse puudust. Samuti kurdeti selle üle, et tihti peavad õpetajad ise õppematerjale kokku panema, mis on ajakulukas ja keeruline töö.

Õpilaste arvates oleks oluline luua ühtne reeglistik või hindamisüsteem, et oleks konkreetne alus millest lähtuda. Mitmel korral peeti aga probleemiks õpilasi, kes ei ole ise täielikult pühendunud õpingutele ja seeläbi enda ning õpetajate tööd keerulisemaks

muudavad. Sellest järeldub, et oluline oleks muuta koolide vastuvõtutingimusi või protseduure.

Kas õpilased saavad ise koolis midagi muuta, et koolis oleks parem?

Kaks kolmandikku vastanutest arvasid, et õpilased saavad midagi ise ära teha. Negatiivse arvamusega vastanuid tuli taaskord mõlemast leerist. Pedagoogide arvates peaksid noored rohkem oma arvamusi läbi õpilasesinduse avalikkuse ette tooma. Heideti ette ka tõsiasi, et paljud õpilased ei konsenteeru küllalt oma kooliasjadele ja täidavad ülesandeid vaid „linnukese“

pärast.

Nõustunud õpilaste arvates oleks kõige tähtsam endale selgeks teha, miks koolis ollakse, ja selle eesmärgi nimel ka tööd teha. Vastupidise arvamusega vastanud tõid põhjenduseks kooli juhtkonda, kes näiliselt kuulab õpilasi, aga midagi ette tegelikult ei võta.

Kas õpetajad saavad ise koolis midagi muuta, et koolis oleks parem?

Enamik vastanutest olid nõus, et õpetajad saavad midagi ise ära teha. Kuid oli õpetajaid, kes veeretasiid süü siinkohal eelkõige õpilastele, kes ei ole koolitöös küllalt hoolsad. Suuremas osas olid pedagoogid siiski ühel nõul ja pidasid suurimaks probleemiks koostöö puudumist ning hindamissüsteemide erinevust. Toodi esile ka seda, et oleks oluline ise üritada võimalikult palju materjali juba tunnis noortele selgeks teha.

Ka õpilased nõustusid, et õpetajate vaheline koostöö on nõrk ja võib ette tulla ka hetki, kus räägitakse kolleegidest taga ka õpilastega. Siiski toodi taaskord välja selge sihita juhtkonna probleemi, mida peeti pidurdavaks faktoriks.

Kui soovid veel midagi öelda...

Siinkohal tõid õpetajad välja, et nende amet on muutunud alahinnatuks nii rahalises kui ka ühiskondlikus mõttes. Üks pedagoog tunnistas kahjuks ka seda, et teekond sellel ametil hakkab tema jaoks lõppema.

Õpetajad

Pille-Riin Makilla G3b

Me kõik teame neid. Nad kõik on meile, õpilastele, vähemal või rohkemal määral peavalu valmistanud. Oma eriala peab enamik neist kõige tähtsamaks ning sellepärast ei tasuks teistele tegevustele väga palju tähelepanu pöörata, isegi, kui tegu võib olla õpilase tõelise kire ning kutsumusega. Nad on õpetajad – pealtnäha tavalised inimesed, kuid tegelikult on tegu täiesti teist sorti inimestega. Selleks et olla õpetaja, peab olema kerge kiiksuga, sest päevast päeva taluda tiinekate tujusid ja arvamusi, ning seda veel häbiväärselt väikese palga eest, võib mõnele inimesele tunduda enese piinamisena.

Õiged kiiksud teevadki inimesest õpetaja tüüpi inimese. Väljaspool koolimaja on õpetajad üldjuhul ikkagi toredad ning meeldivad vestluskaaslased ning muidu muhedad ja tihti omamoodi huumoriga inimesed (nagu arstid). Kuid kooli sisenedes toimub tihtilugu midagi maagilist ning tavalisest inimesest saab õpetaja. Mõnikord saab tavalisest inimesest õpetaja juba kooli territooriumile jõudes ning siis võib silmata haruldast nähtust, kui näiteks suitsetajast saab mittersuitsetaja, kes täisealistele suitsetajatele moraali loeb.

Samuti on üsna tavaline kiiks õpetajate puhul tehnoloogiakartus. Küll ei hakka need pagana projektorid tööle või võbeleb ekraanile näidatav pilt. Kõige hullem on olukord siis, kui pilti üldse arvatist ekraanile ei saa. Päeva päästab sellistel juhtudel mõni IT-st huvitatud õpilane või Raivo. Seda, et koolis on toimunud digipööre, ei oskakski nagu esmapilgul vaadates

öelda, sest näiteks tunniplaan panakse ikka kokku paberil ja mitte selle jaoks mõeldud programmidega. Kuna inimsilm võibolla kõike ei oska näha, tekivadki nii õpilastel kui ka õpetajatel päeva keskele augud ning kõige pikemaks koolipäevaks saab reede.

Hoolimata kõigest on õpetaja töö meeletult eneseohverduslik ning riigi poolt antud juhised, kuidas noori tuleb õpetada ning mille alusel seda teha tuleb, on pehmelt öeldes segadust tekitavad. Ühelt poolt nõuab riiki, et koolides peaks õpilasi õpetama mõtlema väljaspool kasti, kuid teiselt poolt seatakse ette karmid raamistikud, mille järgi tuleb õpilasi hinnata. Näiteks võib tuua eesti keele riigieksamid.

Eesti keele õpetaja kohustus on panna oma õpilased kirjutama nagu arvutid, mille protsessorid kalkuleerivad pidevalt, milline sõnastus ning sisu on parimad riigieksamid edukaks läbimiseks. Loovus tuleb kolme aastaga oma õpilaste puhul viia miinimumtasemini, sest muid võivad liiga lennukate ideedega õpilaste kirjandid saada häbiväärselt vähe punkte. Samuti tuleb õpilastele selgeks teha, et huvitav (ilukirjanduslik) sõnastus ning alternatiivsed ideed ei ole riigieksamil tolereeritud. Mis sest, et noorel võib olla kirjanduslikku annet, mis võiks talle arendamise puhul kunagi isegi leiva lauale tuua. Tõeline kirjanik peab ikka kannatama, muidu ei teki tunnet, nagu oleks tunnustuse välja teeninud!

Kogu see eneseohverdus on tasustatud häbiväärselt väikese palgaga. Ometi on paljudele õpetajatele endiselt arusaamatu, et ka õpilane on inimene ning elamiseks on ka temal raha vaja. Paljud gümnaasistid elavad juba gümnaasiumiajal oma peredest eemal, olgu selleks põhjuseks kodu kaugus koolist või soov elada juba omal käel. Selleks, et inimväärselt ära elada, peab tahes-tahtmata mõni noor minema kooli kõrvalt tööle. Samuti soovivad paljud teenida pisut lisaraha, et mitte sõltuda täielikult oma vanematest. Ei tasuks iga tööl käiva gümnaasisti kallal näägutada, et töö segab õppimist ning et kui noor tahab nii väga tööl käia, siis tuleks kool pooleli jätta. On piisavalt näiteid selle kohta, et mõlemat on võimalik teha üheaegselt ning kui töökäimine tõesti mõjutab noore õppimist negatiivselt, siis on see noor oma valiku ilmselt juba teinud.

Kallid õpetajad! See kiri ei olnud kellegi pihta halvaga ning asjaolu, et te olete pisut teistmoodi kui enamik ühiskonnaliikmeid, on just see, mis teeb teist õpetajad. Küll aga tasub alati kuulata teiste tähelepanekuid enda kohta – vaid nii saab ennast edasi arendada paremaks. Tuleb siiski meele pida, et kool on keskkond, kus õpivad kõik, ja mitte ainult õpilased. Ka õpetaja peab koos õpilastega õppima tunnis ning mitte ainult koolitustel, mille kooli juhtkond teile kohustuslikuks teeb. Iga generatsioon, lend, klass ja iga õpilane on omamoodi ning selleks, et neile võimalikult efektiivselt oma aine selgeks teha, tuleb neid tundma õppida. Jõudu ja jaksu teile edaspidisekski iseteadlike ja tänamatute teismeliste kantseldamisel!

Kõike SURMAST.

Romet Põhako G3b

Kaunis pealkiri, kas pole? See must Arial Black font, punkt seal lõpus, paksus kirjas, aega raiskamata: „SURM“. Antud teema ei kuulu kohe kindlasti mitte igapäevaste vestluste kategooriasse – võiks isegi väita, et see on sõnastamata tabu.

Alles hiljuti juhtusin lugema ühte Postimehe artiklit, kuhu oli kirjutatud: *Elu lõppevust kuulutavad diskussioonid ei kuulu viisakusvestluse kategooriasse. Ehk vaid filosoofide tagatubadesse, kirjanike suitsusesse kabinetti, salajasse päevikusse. Isegi uudis surmast möödub kiirelt, eriti helerendaval ekraanil. Infovälja vahendusel puutume surmaga kokku nii sageli, et ei märkagi ehk seda, ei taju selle lõplikkust. Mõtestame harva surmaga seonduvat. Mis aga veelgi hirmutavam, sageli ei anna me mõtet ka elule.*

Me keeldume rääkimast kõigest, mis paistab meile tabu: olgu see siis surm, seks, narkootikumid, või ka fakt, mida kõik teavad, aga vähesed mainivad – elu on raske. Viimast mainitakse veel eriti vähe keeruline armastada. Väga paljude koolis, kus meile vasardatakse pähe, et hea haridus on õnneliku elu võti.

Ei – esiteks kipume tänapäeva ühiskonnas õnnelikkust liialt üle hindama. Me vaatame viltu melanhooliale, mis tegelikult on üks kaunimaid, ma ei saa öelda et emotsioone, aga pigem mõistuseisundeid üldse. Melanhoolia on seisund, kui me suudame ilma

seisneb selles, et me ei tunne ennast üksi kannatajatena, vaid teame, et kogu maailm tunneb meiega sama kurbust ning iga inimene kannab sama koormat – eksisteerimine on raske töö. Me vajame päevast päeva kuuluvustunnet, heakskiitu, kaastunnet ja hoolivust. Enesetapp on näide inimolevuse häirivalt haprast mentaalsest seisundist.

Me ei suuda seda ette kujutada. Me sooviks ette kujutada musta värvi või siis igavikulist vaikust, aga selleks, et näha musta, on vaja nägijat ja et kuulda vaikust, on vaja kuuljat – surma puhul ei ole enam mitte kedagi. Ühes sinuga sureb ka sinu maailm, mille sa oled omale aastate jooksul loonud: inimesed, kes olid sulle kallid, kohad, mis olid sulle olulised, mälestused, mis olid erilised. Need surevad ühes sinuga ja koos igäuhega, kes seda teksti loeb, surevad mälestused, kohad ja inimesed, mis läksid neile

Keeruline on elada inimesega, keda sa armastad. Üleüldiselt on

Me keeldume rääkimast kõigest, mis paistab meile tabu: olgu see siis surm, seks, narkootikumid, või ka fakt, mida kõik teavad, aga vähesed mainivad – elu on raske. Viimast mainitakse veel eriti vähe koolis, kus meile vasardatakse pähe, et hea haridus on õnneliku elu võti.

Me ei pruugi kunagi leida seda õiget. Sisemist rahu on raske leida. Ning selle kõige lõpuks – me kõik sureme. Ma soovin, et sa loeksid seda uuesti – **me kõik sureme.**

Üks vana tsitaat ütleb: „Inimene sureb kaks korda: esimese korra, kui seiskub ta süda, ning teise korra, kui lausutakse viimast korda ta nimi.“ Ma aga vaidleks vastu ja ütleks, et on olemas kolm surma: neist esimene on indiviidi kaotamine üldisesse massi kandilises maailmas, oma kandilises kuubikus, toksides oma kandilisi klahve oma kandilisel arvutil, ühel kandilisel päeval, kandilises süsteemis. Teised surmad on need, millega me oleme juba kursis – täielik elutegevuse lõpp ning unustus.

Esimene surm ei pruugi juhtuda kõigiga, kuid kui see juhtub, toimub see kõige esimesena ning on kõige traagilisem. Teine surm on vananemise tulemus: aasta-aastalt

toodavad meie kehad uusi rakke ning teevad järjest rohkem vigu, tekitades meile järjest rohkem probleeme. Mida vanemaks me jääme, seda kurnatumaks muutub meie organism ning mõne aja pärast on meie keha poolt tehtud vigu nii palju, et need varisevad oma raskuse all kokku ning selle tulemusel me sureme. Kolmas surm on selline, mida keegi meist ei saa kunagi teada, ning selle kõige traagilisem osa on see, et inimesed, kes meid unustavad – ka nemad ei saa sellest teada.

Mis tekitab meis säärase irratsionaalse hirmu, et me ei soovi surmast rääkida ning peame seda tabuks? Kas see võib olla seotud sellega, et surm toob esile negatiivsed emotsioonid, nagu lein, kannatus, viha ja kurbus? Hea elu ei ole kurbusest puhas, on selline, milles kannatused ja kurbus tulevad kasuks meie arenemisele.

Me kardame mitte-olla, sest me ei suuda seda ette kujutada. Me sooviks ette kujutada musta värvi või siis igavikulist vaikust, aga selleks, et näha musta, on vaja nägijat ja et kuulda vaikust, on vaja kuuljat – surma puhul ei ole enam mitte kedagi. Ühes sinuga sureb ka sinu maailm, mille sa oled omale aastate jooksul loonud: inimesed, kes olid sulle kallid, kohad, mis olid sulle olulised, mälestused, mis olid erilised. Need surevad ühes sinuga ja koos igäuhega, kes seda teksti loeb, surevad mälestused, kohad ja inimesed, mis läksid neile

hinge. Ei ole paremat, ega hullemat kohta, kui see siin.

Meid ei pruugi liita pealiskadused piirid, nagu rass, jõukus, usk, aga on üks asi, mis meid kõiki liidab ning kelle kohtu ees me oleme kõik alati võrdsed. See on surm. Surm on meie kõigiga seotud ning ainukene jumal, sest ta on oma olemuselt mitte-olemine, sarnane sellele seisundile, kui me ei olnud sündinud. Väga palju asju juhtus enne meie sündi ning väga palju asju juhtub peale meie ning meie maailma surma.

Mõtles sellele – mõtles surmale. Ma soovin, et kõik õpilased, õpetajad ning lapsevanemad kogu maailmas hakkaksid surmale mõtlema ning sellest ka rääkima. Oleks aeg mõista meie kõigi ühist jumalat, kohtumõistjat ning saatust. Ma soovin, et me mõistaks – surmakartust saab kasutada enda motiveerimiseks. Kui see kõik siin on tõesti ajutine ning piiratud, kaotatav ainsa hetkega, siis oleks aeg mõista ka meie kõigi ühist õnne, imet ja hetke – meie melanhoolset, pettumusi ning kannatusi täis elu ühiskonnas, mida domineerib raha ja kuhu me ise ei soovinud sündida.

Ma aga vaidleks vastu ja ütleks, et on olemas kolm surma: neist esimene on indiviidi kaotamine üldisesse massi kandilises maailmas, oma kandilises kuubikus, toksides oma kandilisi klahve oma kandilisel arvutil, ühel kandilisel päeval, kandilises süsteemis. Teised surmad on need, millega me oleme juba kursis – täielik elutegevuse lõpp ning unustus.

Meid ei pruugi liita pealiskadused piirid, nagu rass, jõukus, usk, aga on üks asi, mis meid kõiki liidab ning kelle kohtu ees me oleme kõik alati võrdsed. See on surm. Surm on meie kõigiga seotud ning ainukene jumal, sest ta on oma olemuselt mitte-olemine, sarnane sellele seisundile, kui me ei olnud sündinud. Väga palju asju juhtus enne meie sündi ning väga palju asju juhtub peale meie ning meie maailma surma.

See tüdruk, kes loeb Stephen Kingi

Kärt Kangur G2c

Ta oli tavaline tüdruk. Ta elas argipäevast elu ning veetis enamiku oma vabast ajast teises maailmas, nimelt raamatute universumis. Kuid kord sattus ta kätte raamat, mis muutis ta elu. Tüdruk süvenes raamatusse ja armus sellesse. Peale viimast lehekülge lõi ta raamatu kinni ning nägi kaanel autorit nimega Stephen King.

Raamat raamatu järel armus tütarlaps ta juttudesse aina enam. Vahet polnud, kas tegu oli novelli või romaaniga. Kõik oli perfektne, nii sisu kui ka ülesehitus. Ta ei pidanud kordagi pettuma. Kuid asja juures oli midagi ebaseadlikku. Kõik kirjeldused jubedatest elukatest ning situatsioonidest hakkasid teda kummitama.

Tüdruk oli järsult paranoilisem. Ta ei usaldanud enam kanalisatsiooniluke, sest arvas, et nende alt vaatab vastu kloun nimega Pennywise. Ta ei suutnud käia tänavatel nii, et ei mõtleks, kas vastutulev koer või kass on kurjast vaevatud ning valmis tapma. Lisaks ei usaldanud ta enam udu, telefone ega autosid. Kõik tundus järsku hirmutav.

Mida rohkem ta teostesse süvenes, seda rohkem sai tütarlaps aru, et jutt ei ole päriselt koletistest. King kujutab erinevaid inimtüüpe. Eriti veel indiviide, keda on demonid võitnud. Meis kõigis on demonid, kuid mõnikord nad võidavad ja võtavad meie emotsioonid üle ning tegutsevad ettearvamatu. Ning seda Kingi tegelased väljendavadki.

Kuid kõige rohkem hirmutas tüdrukut raamat nimega „Misery.“ Tegu oli väga õhustava teosega. Seal küll ei kujutatud koletist, kuid tegu oli

mentaalselt haige isiksusega, kes piinas oma lemmikirjanikku. Mõte, et kuskil konutab sarnase elulaadi ja mõtlemisega inimesi, ajab siiani neiule hirmu nahka.

Lisaks on suur õuduskirjanik tuntud ka filmimaailmas. Paljudest tema raamatutest on tehtud filme. Tüdruk ei ole suur õudusfilmide fänn, kuid ta võttis julguse kokku ja üritas neid vaadata. Kahjuks need talle eriti ei meeldinud, sest paljud situatsioonid ning emotsioonid, mida kohtas raamatutes, olid välja jäetud. Ainukesed filmid, mis tõsiselt hinge pugesisid olid „Roheline miil“ ning „Shawshanki lunastus.“

See tüdruk siinsamas tekstis olen mina ise. Praegugi vaatan läbi kapiklaasi oma Stephen Kingi kollektiooni ja tunnen rõõmu, sest avastasin sellise kirjaniku. Nüüdseks on ta nimi mulle sügavale südamesse graveeritud. Ning ma soovitan soojalt: kui sa oled õuduskirjanduse fänn, siis avasimesel võimalusel Kingi raamat. Alustada võib näiteks millegi mitteniirmitavaga, näiteks romaaniga „Carrie“ või novellikoguga „Kõik on mõeldav.“ Sealt edasi otsusta ise, kas järgmiseks tuleb „Lemmikloomasurnuaed“, „Raamatukogupolitseinik“ või „Surmahotell.“

„Paberlinnad“

Rasmus Jüri Lõhmus G3c

Eelmisel nädalal, see võis olla reedene päev, juhtusin ma nägema televiisorist filmi pealkirjaga „Paberlinnad“. Ma olin sellest filmist varem kuulnud – ilmselt siis, kui film kinoekraanidel jooksis. Ma ei tea, kuidas ma seda filmi varem näinud polnud, kuid nüüd lõpuks ma selleni siiski jõudsin.

Tegemist on filmiga, mis kuulub just minu huviorbiiti. Teos on kategoriseeritud seikluse, müstika

võetamatuna, kuid loo lahendus ja ülesehitus jäävad ka paadunud realistile arusaadavaks. Filmi peategeleused on suurepärased eeskujud näitamaks noores eas vaatajale, kui tähtis on teada ja tunnistada oma mittetäiuslikkust ning seda mitte häbeneda. Esimesed ebaõnnestumised ei ole veel kõige lõpp, nagu see teismeeas sageli tundub.

Kuigi tegemist oli vägagi hea filmiga, olid sellegi filmil mõned

ti nalja, tuli ette tõsiseid momente ja vähemalt minul oli nende tegemisi ja ootamatuid valikuid lõbus jälgida. Film oli mulle ka ilmselt südamelähedasem, sest selles oli rohkesti mõistatuste ja müsteeriumite lahendamisi, mis mulle tohutult meeldivad, isegi vaatamata sellele, et kohati tundusid tüdruku jäetud vihjed arusaamatutena.

Tegemist on sisuka ja mõtlemapaneva noortefilmiga. Mulle meel-

ja draama alla ning selles on ka noortefilmi hõngu. Nagu noortefilmides ikka, on selleski filmis tegu klassikalise armastuslooga, mis räägib poisist, kes oma armastatut vihjete abil mööda Ameerikat taga otsib. Filmi mõte ja point tundub olevat igav, kuid viis, kuidas see film üles ehitatud on, on lihtsalt super.

Filmis juhtub palju põnevat ja müstilist, mis tundub reaalsuses elavale inimesele suhteliselt vastu-

puudused, mis mulle silma jäid. Üheks suurimaks miinuseks oli asjaolu, et läks omajagu aega, et loole tõeliselt hoog sisse saada, ning tekkis olukordi, kus ma tundsin lausa kerget igavust. See juhtus eelkõige pikkade kõneluste ja dialoogide ajal, kuid film sai hoo sisse koheselt, kui algas autoretk New Yorki.

Mulle tohutult meeldis noorte omavaheline energia, kokkutulemine ning koos veedetud aeg. Teh-

disid ka tegelaste rollid, kus igas karakteris oli näha midagi, mis erines teistest. Tegu oli filmiga, mis oli omamoodi võluv ja omapärane nii loo kulgemise kui ka tegemiste poolest.

Kuidas gümnaasiumist maksimumi võtta?

Karoliine Aus G3b

Gümnaasium on see osa elust, mil peaksime leidma sihi oma elule. Mis saab peale gümnaasiumit, kuhu ja kas üldse minna edasi õppima? Kahjuks ei tea veel väga paljud kaheteistkümnendikudki, mida edasi teha.

Mina arvan, et suur osa õpilasi ei saagi seda koolist teada, olgu nad tundides nii targad, agarad ja osavad kui vähegi võimalik. Oma elutee jätku saab teada hoopiski väljast poolt kooli: huviringidest, reisides, lugedes ja avastades. Õppima peab muidugi ka, sest ilma lõputunnistusega naljata edasi õppima ei saa.

Mõned nipid, kuidas aastate jooksul leida *see oma*:

1. Loe erinevat kirjandust ja meediaväljaandeid. Nii avardad oma silmaringi ning tutvud uute erialadega.
2. Osale koolis erinevatel loengutel ja pane ka tähele seal räägitut – kui kaugele on esinejad oma elus jõudnud, mida selle heaks teinud, kas soovivad seda ka teile.
3. Proovi erinevaid tunni- või kooliväliseid tegevusi ning organisatsioone: õpilasesindus, Pärnu linna noortekogu ja Pärnumaa Noorte Liit (äkki leiad huvi poliitika, hariduse, õigusteaduse, õpetajatöö või kultuurikorralduse vastu), koor, tantsu- ja näiteringid (äkki oled veel avastamata lavatäht), spordiklubid, muusikakool jms.
4. Kui sulle meeldib IT, siis proovi juba kooliajal ennast arendada ja ise õppida, samad lood on avastada, et see ongi just see, mida soovid teha tulevikus, ning sul on kogemustepagas juba gümnaasiumi lõpus olemas.
5. Mine töö- ja tudengivarjutama kõiki erialasid, mida vähegi kaalud. Siis saad teada, kas too eriala sind huvitab ja õppemeetodika sulle sobib.
6. Reisi! Meie koolis on Liis Raal-Virksi eestve-

damisel imeline projektikeskond. Kui ise tubli olla, saab reisida erinevate põnevate projektidega mitmetesse huvitavatesse sihtkohtadesse. Äkki leiad endas soovi saada giidiks, maailmaränduriks, maasikakasvatajaks või liikmeks Europarlamendiks.

7. Julge küsida. Kõlab jaburalt? Tundub veidi lihtne ja jabur nõuanne, aga tegelikult väga kasulik. Küsi abi karjäärinõustajatelt, õpetajatelt, tudengitelt, eriala esindajatelt. Proovi saada võimalikult palju teadmisi ja tagamaid erinevatest võimalustest.
8. Ära vali aastatöö teemat uisapäisa. Tegu on siiski mitu kuud aega võtva tegemisega, kasuta seda aega targalt. Tee kas loovtööna midagi, mida oled soovinud alati katsetada, või uuri spetsiifilisemalt teemade kohta, mis sind tõesti huvitavad. Ära võta seda kui kohustust, vaid kui võimalust.

Arvesta sellega, et vastus küsimusele „Mis minust edasi saab?“ ei peitu arvatavasti kooliseinte vahel või vähemalt tunniplaanis. Uuri ja katseta! Tee oma kolm aastat gümnaasiumis põnevaks ja võimalikult kasulikuks, ära võta seda kui lapsepõlve pikendust.

MINA

Forrest Gump?

Elu on nagu seiklus, vähemalt ütleb nii minu ema, kui me oleme avastamas mõnda Eestimaa linna ja kui ta just autost väljunud on. Ma ei tea, kui paljud inimesed arvaksid ära selle järgneva loo põhjal minu tegeliku nime ja karakteri, kuid ma usun, et neid siiski on.

Ühesõnaga, mul on rõõm tutvustada enda elu, millest jäävad küll välja loomulikult minu saladused ja muud sellelaadsed asjad, kuid põhiline saab siiski välja toodud. Nagu eelnevalt mainitud, on mul ema nagu igal teiselgi minuealisel õpilasel, kui just saatuse tahtel pole õpilase elus juhtunud vastupidist. Ema on mu juttu ja kisa suutnud taluda juba 19 aastat ja ega isalgi kergem pole olnud. Isa ja ema on mulle korduvalt maininud, kuidas nad mind jõpsikast peale on tahtnud balletikooli viia, ja kui mõni küsib, et miks küll, siis vastus on väga lihtne: ma käisin vähemalt kuni 5-aastaseks saamiseni kikiparvukil. Ma ei tea, mis mu probleem oli, et ma talda ei tahtnud maha panna, kuid selline ma juba kord olin.

Loomulikult ei alanud mu lapsepõlv kuskil balletikoolis, vaid hoopiski higinis judotrennis. Võib öelda, et see oli minu elu üks raskeim etapp. Ma polnud ilmselgelt seal käimisest eriti vaimustuses, sest ma sain seal, võib öelda, vastase käest koguaeg kotti, kuid mida

vanemaks ma sain, seda paremini ma judot loomulikult oskasin. Teggin isegi kaasa ühel võistlusel Tartus, kus sain kolmanda koha. Palju õnne mulle, kuid sealmaal minu karjäär ka lõppes.

Kui rääkida veel natuke sportist, siis olen käinud ka veel kergejõustikus, kuid see oli ikka täielik jama, vähemalt minu jaoks. Ma olen suurema kondiga poisiklutt ja sellest võib ju järeldada, et minu alad on rohkem kuul või ketas, aga kus sa sellega – mind pandi seal jooksmas üle tõkete... No mida veel. Minust taheti teha järgmise generatsiooni Usain Bolti. Nüüd olen ma jõudnud selleni, et ma treenin ennast ise jõusaalis ja olen saavutanud sellega ilmselgelt rohkem. Ma saan rohkem endale pühenduda ja ei pea käima kellaaja järgi trennis.

Tänu sellisele sammule enda elus olen avastanud ka muusikategemise ja mingil määral ka videote monteerimise. Muusika, mida teen, pole midagi head, kuid on kuulatav. Ja mida ongi oodata alles ühe aasta muusikaga tegelenud inimeselt – mitte midagi. Aga kui natukenegi ennast kaitsta, siis suutsin ma saavutada Spinrecordsi talendivõistlusel 422 koha. Ma ei teagi, palju seal osalejaid oli, aga 422 osalejat oli kindlalt. See pole loomulikult teab mis suur saavutus, kuid minu arvates võib see olla

samm kuskile, kuhu ma ennast praegusel ajahetkel kujutada ei oskagi.

Võin öelda, et mu elu on olnud nagu lill. Loomulikult on mul olnud oma tõususid ja mõõnasid, kuid enamasti olen ma suutnud need siiski edukalt lahendada. Olen proovinud erinevaid asju ja eiranud teiste soovitusi, võibolla sellepärast ma olen oma eluga senini nii edukalt hakkama saanud. Ma ei taha sellega öelda, et teised mulle halbu soovitusi annavad, kuid, inimesed, ma ju tean ise mida ma teen, mind ei ole vaja kuhuigi suunata.

See võib tunduda põikpäisusena, kuid tegelikult on see reaalsus. Loomulikult olen ma teinud ka valesid otsuseid, mida ma siiani kahetsen, kuid see oleni mina ja see ongi minu elu. Olen just lõpetamas gümnaasiumi viimast klassi ja võib öelda, et ma olen nende kolme aastaga õppinud rohkem, kui ma olin omandanud enne gümnaasiumisse tulekut. See on olnud vägev aeg. Kahju, et see pidi nii kiirelt lõppema, kuid sisimas loodan, et edasine tuleb veelgi lahedam ja huvitavam.